

Martina Kubinčanová:

Nejsme skládka,
jsme sběrný dvůr

► strana 3

Karel Makoň:

Celý život
mám obrovské
šťěstí na lidi

► strana 5

Hurvínek

slaví stovku

► strana 6

Moderní třídy i zahrady. Újezd má novou školku

Město Plzeň dlouhodobě a systematicky navyšuje kapacity mateřských škol

Plzeň dokončila stavbu mateřské školy v Újezdě v Diamantové ulici. Dvoupodlažní objekt má tři třídy pro 75 dětí, prostory pro mimoškolní aktivity nebo také střešní a venkovní zahradu. Jeho realizace vyšla na 76 milionů korun bez DPH. Díky stavbě se navýší počet míst v mateřských školách ve čtvrtém plzeňském obvodu, pod nějž Újezd patří.

V Újezdě dlouhodobě roste počet obyvatel. Zatímco v roce 2000 jich zde žilo 751, nyní má Újezd 2772 obyvatel. Do nové mateřinky se přestěhují děti ze školky v Kyšické ulici, která už má ne zcela vyhovující prostory a kapacitu jen pro 36 dětí.

Nová mateřinka disponuje třemi třídami, v přízemí jsou dvě pro mladší děti a v prvním patře je třída pro starší děti a předškoláky, všechny s přístupem na vnitřní dvůr nebo zelenou pobytovou střešinu. Dvě zájmové učebny určené pro výtvarné a sportovní aktivity mohou být využívány i mimo běžný provoz školky – třeba pro volnočasové kroužky. Z hlavní haly se pak děti a učitelé pohodlně dostanou do jednotlivých tříd, na vnitřní dvůr nebo na zahradu s herními prvky.

Plzeň systematicky navyšuje kapacity mateřských škol. Rozšiřuje stávající objekty, modernizuje zázemí a investuje do výstavby nových zařízení. V minulých letech se například rozrostly školky na Borech či v Křimicích, v současné době se rozšiřuje mateřinka ve Lhotě, letos se začnou stavět nové školky v Liticích a na Valše. Celková kapacita mateřských škol je aktuálně 5296 míst, do školského rejstříku se nové kapacity zapisují po kolaudaci.

Nová mateřská škola v Újezdě bude pro 75 dětí a všechny třídy jsou propojené s venkovním prostorem.

Foto: Martin Pecuch

Dvaadvacet hrdinů: Plzeň ocenila ty, kdo zachraňují životy i majetek

V kritických chvílích prokázali obrovskou statečnost, obětavost i profesionalitu. Nezaváhali a pomohli loni zachránit životy nebo majetek. Pracují u Policie České republiky, Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje (PK), Hasičského záchranného sboru PK nebo u Městské policie Plzeň. Jejich mimořádné činy ocenilo město Plzeň.

„Ocenění si nesmírně vážím a s pokorou ho přijímám,“ řekla **Monika Chytilová**, která je lékařkou zdravotnické záchranné služby. Spolu se svými dalšími osmi kolegy dostala ocenění za dva mimořádné zásahy. První z nich byl na Borské přehradě, kde zkolaboval třiasedmdesátiletý cyklista. V náročném terénu se záchranáři pohybovali pěšky a přitom museli nést potřebné zdravotnické vybavení. Pacienta k sanitce dopravili ve člunu, kde ho resuscitovali. Náročný byl pro záchranáře i druhý případ, kdy třicetiletý muž zkolaboval ve vaně.

Operátorka záchranky po telefonu instruovala jeho manželku, jak jej resuscitovat. Na místo vyrazili záchranáři společně s hasiči. Pokračovali s resuscitací ve velmi ztížených podmínkách ve vaně. Transport pacienta z vany a z patra rodinného domu po úzkých točitých schodech do sanitky za kontinuální resuscitace byl velmi složitý. „Že jsem byla právě u těchto případů, je spíše náhoda. Zásah u přehrady byl výjimečný v tom, že jsme si museli vše nést. To bylo velmi komplikované. Ráda bych proto ještě jednou poděkovala laikům, kteří nám velmi pomohli, díky čemuž se urychlil transport pacienta. Byla jsem tam já a moje kolegyně. Přece jen jsme nesly batohy, monitor, ventilátor a další těžké vybavení,“ dodala lékařka a připomněla, že včasná resuscitace je základ všeho, a proto je důležité, aby lidé včas vytočili linku 155 – díky tomu dostane pacient šanci na přežití. Vyzdvihla také spolupráci s Hasičským záchranným sborem PK. Monika Chytilová začala u záchranky pracovat už jako medič-

Lékařka **Monika Chytilová** ze Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje byla jednou z oceněných za mimořádné činy.

Foto: Martin Pecuch

ka: „Naplnuje mě pomáhat lidem. Přestože se zachránit lidský život někdy nepodaří a je to psychicky i fyzicky náročná práce, je pro mě posláním.“

Spolu s lékařkou **Monikou Chytilovou** byli za zásah u Borské přehrady oceněni také záchranáři **Ivana Krsová, Jana Šobíšková, David Cerman, Pavel Hříbal** a za laickou pomoc **Martin Holeček**. U druhého případu pak záchranáři **Radka Tintschlová, Václav Eliáš** a **Tomáš Kohout**.

Tomáš Jarošík, Milan Pánek, Jiří Nohejl a **Tomáš Bártek**, příslušníci Hasičského záchranného sboru PK, zamezili vniknutí nebezpečné látky do technologie čistírny odpadních vod v Jateční ulici i do řeky Berounky a vypátrali zdroj úniku na čerpací stanici Orlen na Rokycanské třídě. Koordinovaným postupem a rychlým nasazením jistě zvládli nebezpečnou situaci.

Za Policii České republiky byli oceněni **Jakub Petržilka, Roman Koten, Michal**

Diviš, Jan Bláha, Tomáš Němec a **Nicholas Tichý**. Zachránili muže, který se pokusil o sebevraždu a byl v bezprostředním ohrožení života. Jakub Petržilka pak ještě s kolegou **Davidem Divokem** zachránili muže, který byl napaden, zraněn nožem a silně krvácel z rány na stehně.

Richard Čutek z týmu krizové pomoci Městské policie Plzeň díky své duchapřítomnosti, empatii a profesionálnímu přístupu rozmluvil ženě, která chtěla skočit ze železničního mostu, sebevraždu.

Životy však nezachraňují pouze profesionálové. **Michaela Kohutová** zachránila na tenisových kurtech svého kolegu – sportovce. Ten zkolaboval při hře. Michaela Kohutová začala s nepřímou masáží srdce, v níž se střídala s ostatními hráči. Přivolané záchranné složky tenistu oživovaly přes dvacet minut, přičemž podle lékaře neměl příznivou prognózu. V nemocnici byl pacient v umělém spánku. Po pár dnech se však probudil a nyní je zcela v pořádku.

Stovky projektů za 5,2 miliardy korun

Suma na investice je dosud nejvyšší v historii Plzně. Mezi strategicky nejdůležitější patří projekty v oblasti bytové výstavby, dopravy nebo revitalizace veřejných prostranství

Rozpočet města Plzně pro rok 2026 počítá s celkovými příjmy ve výši 10,2 miliardy korun a s výdaji ve výši 12,9 miliardy korun. Dofinancování rozdílu mezi příjmy a výdaji zajistí město ze svých fondů. Nejvíce peněz z rozpočtu je tradičně směřováno do oblasti dopravy, a to 3,7 miliardy korun. Do bytové oblasti chce město investovat 1,12 miliardy korun, třetí příčku v objemu výdajů zaujímá oblast životního prostředí, vodního hospodářství a vzhledu města s 1,11 miliardou korun. Na investice vynaloží západočeská metropole rekordních 5,2 miliardy korun. Připraveny jsou stovky projektů. Plzeň například zahájí první etapu rekonstrukce náměstí Republiky, spustí sanační fázi rekonstrukce Kulturního domu Peklo, začne s úpravou Americké, zahájí budování polygonu pro pozemní drony – TechTower II, postaví lávku přes Rokycanskou ulici, zahájí stavby více bytových domů a další. Na stránce představujeme některé projekty.

Začne rekonstrukce náměstí Republiky

Letos začne první etapa rekonstrukce náměstí Republiky dle vítězného návrhu, který vzešel z architektonické soutěže v roce 2024.

Cílem je, aby lidé měli chuť se na náměstí zastavit, posedět, setkat se tu s přáteli a celý prostor si užít. Náměstí bude osazeno stromy, vzniknou zóny pro předzahrádky, bude omezena individuální automobilová doprava, zlepši se plynulost MHD. V roce 2026 bude revitalizace náměstí Republiky probíhat na jeho západní straně.

Z dalších velkých akcí ve veřejném prostoru je například plánována celková rekonstrukce ulice 28. října nebo oprava povrchu Slovanské aleje. Významná bude také úprava Americké ulice s rozšířením chodníků a osazením zeleně. Dále dojde k zahájení úprav Masarykovy třídy na Doubravce a prostoru v sadech Pětatřicátníků.

Vizualizace revitalizace náměstí Republiky: Studio MAAUS

Přes Rokycanskou ulici povede lávka

Na lávku přes Rokycanskou ulici bude uvolněno 109 milionů korun. Bude pro pěší i cyklisty a propojí Rodinnou a Sousedskou ulici, vzniknou také bezbariérové přístupy na zastávky MHD Letná. Součástí bude i rekonstrukce části komuni-

kace I/26 vyvolané přeložkou kanalizace a zrušením stávajícího podchodu. V oblasti dopravy je dále plánováno pokračování rekonstrukcí a modernizace dopravní infrastruktury, výstavba nových parkovacích domů i nových cyklostezek. Mezi nej-

významnější akce s dopadem do rozpočtu pro rok 2026 v této oblasti patří například rekonstrukce tramvajové trati Skvrňanská s celkovými náklady 233 milionů korun nebo Parkovací dům Světovar s celkovými náklady 255 milionů korun.

Vizualizace lávky přes Rokycanskou: SUDOP Praha – pobočka Plzeň

Přístavba rozšíří 21. základní školu

Jednou z největších investic v oblasti školství bude přístavba u 21. ZŠ na Slovanské aleji za cca 161,5 milionu korun včetně DPH. Dojde k navýšení kapacity školy. Vzniknou nové učebny a příslušné zázemí, jako je multifunkční sál, šatny, družina, jídelna, výtah pro zajištění bezbariérového přístupu. K dalším velkým projektům v oblasti školství patří výstavba nové mateřské školy v Liticích nebo nástavba pavilonu 15. ZŠ v ulici Terezie Brzkové.

Vizualizace přístavby 21. ZŠ: projectstudio8

Budou postaveny nové byty

Vizualizace výstavby bytů na Světovaru blok A1-A4: Ing. arch. Petr Nosek & Ing. arch. Hana Nosková Raffelová

Za největší investici v oblasti bytové výstavby lze pokládat výstavbu 68 bytů na Světovaru (dům A1-A4) s blokací na spolufinancování ve výši 292 milionů korun. Výstavba je projekčně připravena, na realizaci je podána žádost o dotaci, město Plzeň čeká na rozhodnutí, žádat také bude o úvěr. Celkové náklady jsou odhadovány na 542 milionů korun.

Zahájena letos bude také stavba domu se 14 byty v Křimicích s celkovými náklady ve výši 52 milionů korun, s podílem evropské dotace (IROP) ve výši zhruba 26 milionů korun. Obdobně tomu bude i u dalšího projektu, a to kompletní rekonstrukce domu v Bolzanově ulici s 5 byty a předpokládanými náklady 32 milionů korun. Plzeň zahájí také rekonstrukci domu v Liticích, kde vznikne 6 bytů. Stavba bude plně financována z rozpočtu města, kdy částka alokovaná pro příští rok je 14 milionů korun.

Nová zařízení v ulici Na Chmelnicích

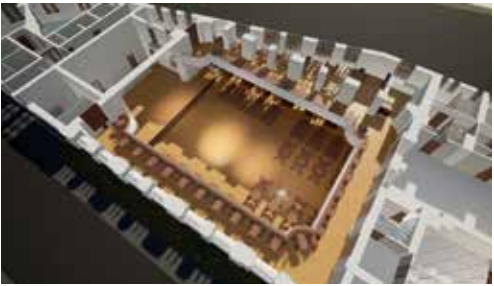

Vizualizace Domova pro osoby s poruchou autistického spektra v ulici Na Chmelnicích: Ing. arch. Petr Nosek & Ing. arch. Hana Nosková Raffelová

V sociální oblasti je plánována výstavba zařízení Nováček II a Domov pro osoby s poruchou autistického spektra v ulici Na Chmelnicích. Zařízení bude koncipováno jako dva samostatné objekty, které budou mít společné inženýrské sítě. V prvním případě se jedná o pobytové zařízení komunitního typu sociálních služeb pro 16 klientů a v druhém o zařízení s kapacitou 12 osob. Celkový rozpočet realizace je 242 milionů korun včetně DPH. V roce 2026 se začne s realizací celého projektu, kdy je v rozpočtu rezervováno na tento rok prvních 80,5 milionu korun.

Začne záchrana Pekla

Letos začne sanační fáze rekonstrukce Kulturního domu Peklo, kde se podařilo doplnit financování na tři čtvrtě miliardy korun. Upravována bude levá část Pekla s velkým sálem. Peklo je kulturní památkou a záchrana památek se město Plzeň věnuje systematicky. Už letos bude dokončena oprava domu na Klatovské 19, kde se nachází Loosův interiér a je v něm budováno muzeum osvobození. Letos jsou také v rozpočtu města zpracovávány prostředky na záchranu cenné historické památky, konkrétně budovy filtrace Puech – Chabal v areálu plzeňské vodárny.

Vizualizace sanace sálu Kulturního domu Peklo: ATELIER SOUKUP OPL ŠVEHLA s.r.o.

Martina Kubinčanová: Nejsme skládka, jsme sběrný dvůr

Představujeme ty, kteří pracují pro Plzeň

Martina Kubinčanová z městské společnosti Čistá Plzeň pracuje ve sběrných dvorech, které tato společnost provozuje. Snímek vznikl ve sběrném dvoře Na Bořích.

Foto: Kristýna Edmons Hessová

Patnáct profesí a lidí, kteří je vykonávají jako zaměstnanci města Plzně nebo jeho příspěvkových organizací, představuje do konce ledna výstava v Kopeckého sádkách. Jmenuje se Pracujeme pro Plzeň. Ukazuje fotografie i příběhy těch, kteří často zůstávají v pozadí, přesto je jejich práce pro každodenní chod Plzně nepostradatelná. Jsou mezi nimi například údržbářka a řidička, koordinátor staveb, strážník, řidič popelářského vozu, mistrová krejčovské dílny či ošetřovatel hadů. Ty, kteří se nebáli na fotografiích Kristýny Edmons Hessové předstoupit před veřejnost, představujeme v našem seriálu. První z nich je Martina Kubinčanová, od roku 2018 zaměstnan-

kyně městské organizace Čistá Plzeň. Pracuje v jejích sběrných dvorech.

Martina Kubinčanová říká, že ji práce naplňuje, protože má jasný smysl a za jejím úsilím je vidět výsledek.

Každodenní činnost je více než pestrá. Hodně času zabírá komunikace s lidmi. Někteří třídění berou samozřejmě, jiní s ním stále bojují. „Lidé si často myslí, že přijedou, položí odpad a my ho uklidíme za ně. Ale tak to není. Každý musí svůj odpad roztřídit a uklidit si po sobě,“ vysvětlila. Kromě práce s lidmi je důležitá i organizace odpadu: od bioodpadu přes elektrospotřebiče až po nábytek, gauče nebo jiný objemný odpad.

Většina práce je praktická – třídění, rozebírání nábytku, objednávání odvozu kontejnerů do spalovny nebo k dalším zpracovatelům. Někdy se stane, že se odpad nestihne včas vyvézt, zvlášť když je některý dvůr zavřený kvůli rekonstrukci. V takových chvílích pomáhá spolupráce mezi dvory a lidé jsou nasměrováni tam, kde je místo. „Není to o tom, že by kapacita chyběla, ale když jeden dvůr zavrou, je to znát,“ dodala.

Za roky se pro ni tato práce stala i osobním posláním. Doma sama vidí, kolik odpadu člověk vyprodukuje, její vzkaz je proto jednoduchý a přímý: třídění je věc každého z nás. A budoucnost našich dětí záleží na tom, co s odpadem uděláme dnes.

Spanilá jízda přivezla stovky dárků

Dárky za 200 tisíc korun přivezli v prosinci klientům dvaceti pěti zařízení sociálních služeb v Plzni představitelé města. Obdarovali je například edukačními hračkami, tablety, kávovarem či čajovým porcelánovým servisem nebo reproduktorem k ozvučení společenských akcí.

Zástupci města zároveň poděkovali zaměstnancům navštívených zařízení za jejich skvělou práci. Ocenili jejich nasazení a empatii a také vyjádřili obdiv k jejich klientům, kteří se musejí vyrovnávat s nepřízní osudu. S klienty i zaměstnanci hovořili také o tom, kde lze dále pomoci a co je možné zlepšit. Navštívili celkem pětadvacet zařízení, která provozuje osmnáct poskytovatelů sociálních služeb. Byly mezi nimi ty, jež patří pod správu Městského ústavu sociálních služeb města Plzně, jako jsou Denní stacionář Jitřenka v Zábělské ulici, Domov

se zvláštním režimem Čtyřlístek v Kotíkovské ulici, Domov pro osoby se zdravotním postižením Nováček a další. S dárky dora-

zili také například do Domova sv. Jiří, Azylového domu sv. Zdislavy pro matky v tísní nebo do zařízení Senior rezidence Terasy.

Jednou ze zastávek Spanilé jízdy byl i Domov se zvláštním režimem Petrklíč v Bolevci.

Foto: Martin Pecuch

Noclehárnu i zdravotní pomoc najdou lidé bez domova v DEPO2015

Město Plzeň společně s poskytovateli sociálních služeb zajišťuje sérii opatření, která pomohou lidem bez přístřeší přečkat zimní období. Už v listopadu s prvním mrazivým počasím začal provoz zimního nouzového centra v prostorách bývalé myčky v areálu DEPO2015. Zařízení poskytuje nocleh a péči 75 lidem. Zprovozněno je vždy, když venkovní noční teploty klesnou tři dny po sobě pod minus tři stupně.

Centrum provozuje Středisko křesťanské pomoci ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi. Kromě noclehu lidé bez domova v areálu najdou také hygienické zázemí a stejně jako v minulých obdobích je domluvena spolupráce s týmem Českého červeného kříže, který klientům zajišťuje základní zdravotní péči. Poskytnuta jim je také strava a nápoje. „Prostor bývá klientům přístupný pouze v nočních hodinách od 20:30 do 8 hodin, vstup je možný i se psím doprovodem,“ uvedla vedoucí magistrátního odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování Lenka Walterová. V celém objektu platí zákaz kouření, konzumace alkoholu a aplikace drog. Klienti jsou povinni udržovat pořádek, dodržovat noční klid a udržovat vzájemný respekt. Okolí centra v době jeho provozu monitorují hlídky Městské policie Plzeň.

Lidé bez domova mohou využít i noclehárnu Domova sv. Františka, která je od 1. listopadu v takzvaném zimním režimu, ta umožní nocleh až 101 lidem. Tato rozšířená kapacita je zajištěna do konce března 2026.

Zimní nouzové centrum je jedno ze souboru opatření, které město v zimním období provádí. Letos například už počtvrté probíhá sbírka Pomoc, která zahřeje. Občané mohou darovat zimní bundy, boty, čepice, rukavice, spacáky, karimatky, stany, ale i pomůcky pro psy **do konce února** v univerzitní kavárně Družba v Sedláčkově 19, Diecézní charitě Plzeň v Cukrovarské 16 nebo v Kontaktním místě pro bydlení v Jagellonské 8. Lidem bez domova pomůže také Diecézní charita Plzeň. Město ji pro tyto účely podpořilo částkou 100 tisíc korun. Peníze se využijí na nákup stanů a spacáků. Distribuci vybavení zajistí pracovníci Střediska sociální rehabilitace a Humanitárního skladu Diecézní charity Plzeň na adrese Cukrovarská 16 v Plzni. Oblastní spolek Českého červeného kříže Plzeň využije 50 tisíc korun od města na nákup zdravotnického materiálu potřebného pro ošetření osob bez přístřeší v souvislosti se zvýšenou spotřebou materiálu v zimním období a provozem zimního nouzového centra.

Plzeň pomáhá cizincům začlenit se do života ve městě

Město Plzeň prostřednictvím Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně realizovalo i v roce 2025 projekt zaměřený na podporu integrace cizinců. Cílem této dlouhodobé aktivity je usnadnit lidem z jiné země orientaci v našem prostředí a pomoci jim stát se plnohodnotnou součástí místní komunity.

Projekt, který je financován z prostředků Ministerstva vnitra České republiky a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, získal loni podporu ve výši 2,4 milionu korun. Tyto prostředky umožňují zajistit široké spektrum aktivit, určených dětem i dospělým.

Součástí projektu byly **bezplatné kurzy českého jazyka**, které patřily k nejvyhledávanějším aktivitám. Zájemci si zde zlepšili jazykové dovednosti, které jim následně usnadňují komunikaci na úřadech, ve školách i v zaměstnání. Pro rodiny s dětmi byly připraveny **příměstské tábory** a volnočasové aktivity podporující vzájemné poznávání mezi českými a zahraničními dětmi.

Projekt zahrnoval také **krizovou intervenci, právní a sociální poradenství, rukodělné kurzy**, díky nimž mohli účastníci rozvíjet praktické dovednosti i své zájmy. Aktivity byly přizpůsobeny různým skupinám cizinců, od nově příchozích po ty, kteří v Plzni žijí delší dobu a hledali třeba pouze možnosti využití volného času nebo se chtěli více zapojit do komunitního života. Projekt každoročně pomáhá několika stovek cizinců. Díky těmto aktivitám se daří posilovat vzájemné porozumění a respekt mezi obyvateli města a cizineckou menšinou.

V Plzni se narodil nosorožec

Loni na konci listopadu se v Zoologické a botanické zahradě města Plzně narodil samici nosorožce indického Manjule (*2008) třetí potomek, zdravý samec. V současnosti jsou jedinými zástupci svého druhu v zoologických zahradách v České republice, v evropských zoo žije aktuálně okolo 70 nosorožců indických. Po porodu samice a její potomek potřebovali klid, proto byl pavilon několik týdnů zavřen. Mládě bylo 19. prosince pokřtěno – jmenuje se Apu a před Vánoci už byl pavilon návštěvníkům zpřístupněn. Foto: Kateřina Misíková

Tělocvičná 11: moderní chráněné bydlení

Město Plzeň dokončilo kompletní přestavbu svého bytového domu v Tělocvičné ulici 11. Nový domov tam najdou klienti organizace Ledovec. V domě vzniklo šest moderně vybavených bytů i zázemí pro sociální pracovníky.

Původní dům se třemi byty prošel rozsáhlou modernizací a dispoziční úpravou. Jsou tam nové podlahy, okna, dveře, střecha i fasáda. Součástí přestavby bylo také vybudování nového výtahu či kotelny. Každý byt má k dispozici sklepni kóji. „Nově je v domě šest bytů o velikosti 2+kk, které jsou vybavené sociálním zařízením, kuchyňskou linkou s indukční varnou deskou, troubou, digestoří a dřezem. V podkroví jsme vytvořili kanceláře pro pracovníky Ledovce, kteří tam klientům poskytnou každodenní podporu,“ uvedl vedoucí Odboru bytového Magistrátu města Plzně Jan Souček. Podle ředitele organizace Ledovec, která pomáhá lidem

Dům v Tělocvičné 11 prošel rekonstrukcí, je v něm šest bytů s potřebným vybavením. Foto: Martin Pecuch

s duševním onemocněním, Petra Moravce by se do domu první klienti mohli nastěhovat už na jaře 2026. „Chceme, aby u nás lidé nenašli jen místo, kde přebývají, ale aby získali domov, i když je to někdy na omezený čas. A ten se ve vlastním malém bytě vytváří mnohem snáz,“ řekl Petr Moravec. Rekonstrukce za 14,4 milionu ko-

run včetně DPH začala v listopadu 2024 a skončila loni v prosinci. Město Plzeň na ni obdrželo dotaci z prostředků Evropské unie z Národního plánu obnovy a státního rozpočtu ve výši 11 163 090 Kč, z výzvy Modernizace a rozvoj pobytových služeb sociální péče prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

DEPO2015 mění svou tvář

Opravená střecha, fasáda, vyměněná okna s pětistovkou originálních tabulí skla a nové světlíky na jedné z budov. To vše zahrnovala první etapa rozsáhlé rekonstrukce kulturní a kreativní zóny DEPO2015. Modernizaci prošla tzv. trolejbusová hala, v níž se nacházejí výstavní prostory, kreativní dílny a kavárna. Za technicky náročné stavební práce trvající rok zaplatilo město Plzeň 77 milionů korun bez DPH. V navazující etapě, která potrvá do srpna 2026, se v téže budově zrenovují interiéry. Foto: Miroslav Chaloupka

Plzeň rozšiřuje možnosti placení parkovného

S novou možností placení parkovného přichází město Plzeň. Nyní nabízí řidičům usnadnění – prostřednictvím QR kódu, který si načtou přes chytrý telefon, se dostanou na webové stránky, kde si zvolí parkovací zónu, vyplní registrační značku svého vozu, telefonní číslo a zadají dobu parkování, podobně jako v aplikacích ParkSimply Plzeň nebo DoKapsy. Nová možnost pohodlné bezkontaktní platby za parkování vznikla ve spolupráci městských organizací Správy veřejného statku a Správy informačních technologií. Výběr parkovného v ulicích i parkovacích domech v Plzni pro město zajišťují Plzeňské městské dopravní podniky. Starají se o 231 parkovacích automatů po celé Plzni i o webové stránky www.parkingplzen.cz, kde jsou veškeré informace o parkování v Plzni.

Ceny služeb a poplatky v roce 2026 zůstávají stejné nebo navyšují jen minimálně

Městská hromadná doprava v Plzni nezdraží. Nejlevnější plnocenná přestupní jízdenka zůstává na 24 korunách, základní měsíční předplatné na 570 korunách, roční na 4 656 korunách. Zároveň se rozšířil okruh osob, které mají nárok na bezplatnou přepravu. Nově mohou zdarma cestovat také předškoláci bez Plzeňské karty, ale pouze v případě, že cestují jako součást skupiny, v níž bude minimálně 5 dětí a pedagogický pracovník ze stejné mateřské školy.

Stejná jako v minulých letech zůstává také cena za svoz odpadu, ta činí 0,31 koruny za litr kapacity nádoby na odpad. To např. představuje, že ročně se za odvoz odpadu z nádoby o objemu 120 litrů při frekvenci svozu 1x za 14 dní platí 972 korun. **Nemění se ani poplatky za psa.** Majitelé psa starší 65 let i letos zaplatí za rok 200 korun. Ostatní za psa v rodinném domě platí 500 korun a za psa v bytě 900 korun. Od poplatku je osvobozen pes, kterého si jeho majitel vzal z útulku od 1. ledna 2025.

Vodné a stočné v Plzni se letos zvýší o 1,68 procenta na částku 115,21 koruny za m³ včetně DPH. Cena vodného činí 71,25 koruny za m³, stočného 43,96 koruny za m³. Spotřebitelé tak zaplatí o necelých pět korun měsíčně za m³ více, pro čtyřčlennou domácnost to znamená navýšení zhruba o 19 korun za měsíc. Plzeň si tak i nadále udržuje jednu z nejnižších cen v porovnání s ostatními srovnatelnými městy v ČR, neboť její cena za vodné a stočné zůstává o více než 38 procent nižší, než je sociálně únosná cena stanovená Státním fondem životního prostředí pro Plzeňský kraj v roce 2026.

Plzeňská teplárenská ohlásila **zvýšení ceny tepla průměrně o 4,5 procenta** oproti roku 2025. Cena bude v roce 2026 i s DPH činit 897,47 korun za GJ. Náklady na vytápění a dodávku teplé vody pro běžnou čtyřčlennou domácnost v panelákovém bytě se spotřebou 25 GJ/rok se zvýší pouze o cca 80 Kč za měsíc.

Novinky z Čisté Plzně

Plzeň chce **zvýšit kvalitu a efektivitu třídění biologicky rozložitelného odpadu.** Zjednodušila proto objednávkový systém na poskytnutí individuálních hnědých BIO nádob pro domácnosti. Nádobu lze nově objednat pomocí QR kódu, a to načtením kódu telefonem odkudkoliv, tedy klidně z domova. Pronájem nádoby je zdarma, platí se jen samotný svoz.

Zastupitelé města Plzně schválili novelu odpadové vyhlášky. Od ledna roku 2026 budou ulice širšího centra Plzně bez popelnic. Nově je ustanoveno, že z veřejných prostranství **vymístí popelnice také podnikatelé a právnické osoby.** Dosud tuto povinnost měli občané a společenství vlastníků. Od nového roku tedy bude bez popelnic na veřejném prostranství centrum města, území Americké ulice a jejího okolí, lokality na Roudné, Petrohrad – sever, Petrohrad – jih a Jižní Předměstí.

Od února letošního roku se také zvýší frekvence svozu tříděného odpadu. Společnost Čistá Plzeň jej bude svážet obden. Město Plzeň na tuto akci přidá ze svého rozpočtu téměř 11 milionů korun. Reaguje tak na fakt, že v posledních čtyřech letech vzrostl kvůli dopadům válečné situace na Ukrajině počet obyvatel až o 40 tisíc, rovněž pokračuje i nová bytová výstavba.

Podpora pro rozvoj cestovního ruchu

Statutární město Plzeň prostřednictvím Odboru komunikace a marketingu Magistrátu města Plzně vyhláší **Dotační program pro rozvoj cestovního ruchu a partnerská města Plzně 2026.** Podpořeny budou především projekty rozvíjející příjezdový a domácí turismus, projekty s akcentem na posílení image města Plzně, dále pak aktivity související s rozšiřováním spolupráce s partnerskými městy. Jednotlivé žádosti o dotaci přijímá Odbor komunikace a marketingu MMP **od 2. do 16. února 2026.** Příjem žádostí probíhá výhradně prostřednictvím aplikace eDotace (dotace.plzen.eu).

Rozhovor Karel Makoň: Celý život mám obrovské štěstí na lidi

Kristovy roky, tedy třiatřicet let, oslavil loni v prosinci Dobrovolný ekologický spolek – ochrana ptactva Plzeň (DES OP). U jeho zrodu stál tehdy sotva devatenáctiletý Karel Makoň. Organizace se za tři desítky let proměnila, má za sebou tisíce výjezdů, provozuje záchranou stanicí živočichů, pracují pro ni stovky dobrovolníků, o její činnost se zajímají média i tisíce jejich čtenářů, diváků či posluchačů. K narozeninám si nadělila nový léčebný areál pro zvířata.

Rok 2026 jste začali v novém areálu. Záchraná stanicí živočichů v Zábělské ulici na Doubravce byla zkolaudována loni v prosinci. Jak to ale všechno začalo?

V mém raném věku, kdy jsem byl ještě na základní škole. Jsem rodák z plzeňské Doubravky, od kostela sv. Jiří. Ve společnosti mých vrstevníků jsem se moc nechýtal, byl jsem outsider. Vyšlo mi to však u zvířat. Měl jsem štěstí, že už jako školák jsem se dostal k jednomu z tehdejších předních kroužkovatelů ptáků – Václavu Boškovi. Byl také z Doubravky, bydlel v ulici Pod Chlumem, vlastně kousek od dnešní záchrané stanice živočichů. Pracoval ve Škodovce a po práci jezdil kroužkovat ptáky pro Národní muzeum. Je to speciální vědecká činnost, postavená sice na dobrovolné bázi, avšak s pevnými pravidly. Díky tomu, že mě Václav Bošek vzal „pod svá křídla“, jsem se dostal k přírodě a ornitologii. Jezdili jsme s ním kroužkovat nebo pozorovat pochopy u Žatce, motáky u Tchořovic, chytali jsme dravce u Kyšic, jeli za bahňáky do Pačejova. Naučil nás poznávat jednotlivé druhy i se orientovat v přírodě. Takže tohle všechno, co tu dnes je, je nejspíše následek mých dětských mindráků...

Pomohl vám jako teenagerovi a vy jste pak začal pomáhat zvířatům?

V momentě, kdy známí a příbuzní zjistili, že se motám okolo tohoto ornitologa, začali se na nás obracet s prvními případy. To bylo okolo let 1989 až 1990. Byl jsem tehdy na učňáku a měl první zvířecí pacienty. Třeba někdo zavolal: „Hele, větral jsem a spadlo mi hnízdo jiříček, co s tím?“ Tak jsem běžel naproti do baráku, tam jsem sebral jiříčky z parapetu a běhal po sousedech, kteří měli na domě jiříččí hnízda a přemlouval je, aby mě pustili na okno, že chci do hnízda přidat spadlou jiříčku. Jindy zase zavolala maminka kamaráda, že v Hněvnicích na návesním rybníku je labuť se zlomeným křídlem a tahá ho za sebou. Takže v době bez mobilů jsem se musel autobusem dostat do Hněvnic a prověřit situaci. Pak dojet na veterinu za doktorem Sýkorou, který mi řekl: „Tak ji přivez, amputuji jí křídlo.“ Takže jsem se pak domluvil na ČSAD, jestli mě vezmou autobusem s labutí, dojel opět do Hněvnic, chytil labuť, naložil ji do autobusu a odvezl na veterinu...

Asi i díky těmto zážitkům a zkušenostem jste získal dobrou manažerskou školu?

To ano. Celý život mám obrovské štěstí na lidi. Koho jsem měl potkat, toho jsem potkal. Nikdy nebudu bohatý a v tombole vždycky vyhraju nanejvýš hrneček... Setkal jsem se však s obrovským množstvím lidí, kteří mi pomohli, poradili, posunuli mě. S mnoha z nich stále spolupracuji. Moc si toho vážím.

Jak se stalo, že jste se od labutě převážně k veterinárnímu autobusem dopravoval až k moderní záchrané stanici?

Zlomová asi byla záchrana labutě na Seneckém rybníku v září 1992. Měla v jazyku zapíchnutý rybářský háček. Nemohla polykat, protože kdykoli posunula jazyk, píchla se do patra a sousto ji vypadlo. Byl

Karel Makoň před třiatřiceti lety založil organizaci věnující se záchraně volně žijících živočichů a stále ji vede. Loni v prosinci pak byl v Plzni Doubravce v Zábělské ulici kolaudován nový rozšířený areál, kde volně žijící zvířata léčí. Foto: Martin Pecuch

jsem tam tehdy s kamarádem Pavlem Samkem, nebyl sice ornitolog, ale měl auto. Za labutí jsme dojeli s kánoí na střeše jeho žigulíka. Pavel Samek pak zastavil na hrázi rybníka, podíval se na vodní hladinu a zachráněnou labuť a říkal: „Bylo by fajn mít nějakou stanici pro odchycená zvířata, jako má ten Vágner v Africe (pozn. red.:

živočichy, tedy naši Záchranou stanicí živočichů Plzeň. Zdůrazňuji léčebný areál, nejsme žádný útulek ani zookoutek k mazlení se zvířaty, občerstvením a fotokoutkem. Poraněná zvířata se u nás léčí a k tomu potřebují klid. Pak je vracíme do přírody. Odstraňujeme pouze škody napáchané na zvířatech civilizačními faktory – tedy nára-

„Respektujeme přírodní výběr a jeho zákony“

Josef Vágner, přírodovědec a ředitel Zoologické zahrady ve Dvoře Králové). Slunce zapadalo a my se zasmáli. Ale už 2. prosince téhož roku jsme zakládali Dobrovolný ekologický spolek ochrany ptactva a zaregistrovali ho na ministerstvu vnitra. První areál jsme stavěli svépomocí za 260 tisíc korun. Na kus papíru ho nakreslil právě Pavel Samek a pak náš soused pan Mandík projekt překreslil a pomohl nám získat stavební povolení. Záchranou stanicí ptactva jsme následně zkolaudovali v roce 1995.

Říkáte záchraná stanicí ptactva...

Ano, původně byla jen pro ptáky. Museli jsme se však v rámci národní sítě záchraných stanic kolem roku 2000, kdy vznikala národní síť záchraných stanic, přetransformovat v záchranou stanicí pro všechny volně žijící druhy. Takže musíme zvládnout pomoci žábám, netopýřům nebo ježkům, ale i rysům, vlkům nebo dokonce medvědům. Řešíme ale jen volně žijící živočichy a ty domácí a exotické dnes už přenecháváme kolegům z jiných organizací.

Kolik zvířat vám prošlo rukama?

Jsou to tisíce. Počítáme ale zásahy či výjezdy, protože jeden výjezd může být třeba tři sta netopýřů v bytě nebo jedna labuť. I ty výjezdy už počítáme na tisícovky. Třeba jen labutí mi rukama prošlo nejen na stanici, ale i při kroužkování asi více než čtyři tisíce. V rámci národní sítě záchraných stanic máme na starosti město Plzeň a okolí, severní Plzeňsko a Domažlicko. V Plzeňském kraji jsou další stanice v Rokycanech, Spáleném Poříčí a Tachově.

Záchrana zvířat asi představuje jen část vaší činnosti?

Máme tři základní cíle. Jedním z nich je provoz léčebného zařízení pro volně žijící

zvířata, tedy naši Záchranou stanicí živočichů Plzeň. Zdůrazňuji léčebný areál, nejsme žádný útulek ani zookoutek k mazlení se zvířaty, občerstvením a fotokoutkem. Poraněná zvířata se u nás léčí a k tomu potřebují klid. Pak je vracíme do přírody. Odstraňujeme pouze škody napáchané na zvířatech civilizačními faktory – tedy nára-

zy do skla, poranění o dráty, srážky s autem, pády do bazénů, komínů a šachet, otravy chemikáliemi.... Vše, co se na přírodu tlačí ze strany lidí.

Takže když nějaké zvíře třeba poraní liška, protože si ho chtěla dát k večeři...

... tak by jeho záchrana byla „montováním se“ do přirozeného přírodního výběru. Dostávají se k nám však i takováto zvířata. Když mi sem přinesou hrdličku, kterou chytil krahujec a nestihl ji zamáchnout, tak těm, kdo ji přinesli, čím dál častěji musím složitě vysvětlovat, že to nebylo dobře. Měli mu ji nechat. Teď si musí ulovit jinou. Nezachraňujeme třeba ani slabé ježky, či jiná slabá nebo nemocná zvířata vyřazená z populace. Respektujeme přírodní výběr a jeho zákony.

A jaké jsou vaše další dva úkoly?

Druhou ochranu, tedy práce v terénu. Snažíme se, pokud to jde, odstraňovat příčiny poranění zvířat. Tedy například zabezpečit skleněné plochy, aby do nich ptáci nenaráželi. Spolupracujeme s energetiky, aby sloupy vysokého napětí byly zabezpečeny proti elektrickým výbojům. Řešíme při různých stavbách v krajině hloubení nebo výstavbu tůní pro obojživelníky... To vše má směřovat k zlepšování podmínek pro zvířata, aby jejich populace byla stabilní a silná. My pak máme méně pacientů na stanici a jeden poraněný z hlediska celé populace nehraje roli. Třetím naším úkolem, který se prolíná předchozími dvěma, je ekologická výchova a osvěta. Jde o to, aby si lidé uvědomili, že každý sám za sebe může přispět k ochraně přírody, ať je to manažer, zedník, architekt, politik, řidič... Někdo může třídit odpad, jiný opatrně jezdit, aby nesrazil zvěř, další finančně přispět nějaké ekologické organizaci, jiný zase u podobné organizace dělat dobrovolníka.

Děláte tedy konzultace třeba pro architektury nebo přednášky ve školách?

Ano. V rámci ekologické výchovy máme několik programů zaměřených buď na jednotlivé cílové skupiny, jako jsou architekti, stavaři, investoři, stavební úřady... Mohou to být školení i jednotlivá setkání s konzultacemi, kde si navzájem vyměňujeme

informace. To v posledních letech funguje skvěle. Stává se, že třeba architekt zavolá, popíše projekt, který připravuje, a chce znát naše připomínky a názory. Konzultujeme projekty i s příslušnými odbory Magistrátu města Plzně – tam je skvělá spolupráce, nebo s Plzeňským krajem či investory, kteří stavějí komunikace. Jsou už velké skupiny investorů a stavařů, kteří chtějí problémům předcházet. Školíme ale také například hasiče po celé republice v tom, jak manipulovat se zvířaty, aby je při zásahu nekousl had nebo šelma. Spolupracujeme vlastně se všemi složkami integrovaného záchraného systému.

A ekologická výchova pro děti...

Děti jsou „nasáklé“ a skvěle reagují na programy, které pro ně máme připravené. Je jich asi patnáct a využíváme zkušenosti a spousty fotografií a videí, které jsme za ty tři desítky let nashromáždili. Někdy za dětmi do třídy přijedu s projektorem, promítám jim a povídám o zvířatech. Jindy jdeme společně ven a hned u školy začneme hledat stopy po zvířatech a povídat si o nich, jindy třeba s nimi v přírodě přehráváme situace, které jsme během naší záchranářské práce zažili. Spolupracujeme v Plzni a Plzeňském kraji s mnoha školami a školíme také pedagogy.

V osvětě vám asi pomáhají i média, vaše organizace i vy v nich býváte často zmiňováni.

Máme asi sedm stovek adres včetně médií, na které posíláme naše e-maily s fotkami a texty z našich zásahů a další činnosti. V adresáři jsou však i třeba školy, úřady a mnoho dalších organizací i jednotlivců, které ochrana přírody zajímá. Snažíme se je psát pragmaticky bez emocí, jen popsat situaci. Já jsem hned na začátku činnosti našeho spolku dostal dobrou mediální

školu. Vzala si mě pod křídla první mluvčí plzeňské zoo Ivonna Doležalová, rozhlašující Jirka Blažek a Jirka Šobr nebo Zuzana Volaříková z Plzeňského deníku.

Jak vznikl nový areál?

Jeho výstavba nakonec vyšla na třicet milionů korun. Získali jsme desetimilionovou dotaci z evropského Operačního programu Životní prostředí 2021-2027, celkem šest milionů nám poskytlo město Plzeň, čtyři miliony kraj, něco jsme měli našetřené a proběhla také veřejná sbírka, lidé nám přispěli celkem 1,6 milionem korun. Moc děkujeme. Pozemek v Zábělské ulici, na němž záchraná stanice stojí od samého začátku, nám tehdy darovalo město Plzeň. Příprava nové stavby, tedy vypracování projektu, získání stavebního povolení, podání žádosti o dotaci trvaly asi tři roky, samotná stavba rok a půl.

Kolik máte dobrovolníků?

Neuvěřitelné množství. Jsou ale prověřeni časem, potřebujeme spolehlivé lidi. Naše práce není o tom, že se někdo chodí mazlit se zvířaty. Nedáváme zvířatům jména, přistupujeme k nim pragmaticky – vyléčit a vrátit zpět do přírody. A naše výjezdy vyžadují dobrou fyzickou kondici, zasahujeme na stromech, v šachtách, na vodě... Naš spolek má šest desítek členů, já jsem jeho jediný zaměstnanec, a asi dvě stovky dobrovolníků. V sezoně pak zaměstnáváme několik lidí na dohodu o provedení práce. Lidé, kteří nám pomáhají, jsou nejrozličnějších profesí, třeba plastický chirurg, kardioložka, ajťák, grafik... Někteří jezdí na zásahy, někteří se o zvířata starají doma. Máme třeba Olinu, specialistku na odchov veverek, které potřebují individuální péči, protože malé veveryky je třeba nosit na těle. O záby se zase stará Jiřina Hepová z Kaznějova, která má nyní v péči i žábu z Kolumbie, jež byla nalezena v bedně banánů v Tescu.

Změnila se za ty tři desítky let příroda?

Když jsme začínali, největším ptákem u nás byla labuť a čáp. Dnes je u nás orl mořský či jeřáb popelavý. A kdybych kdysi svému dědovi řekl, že na Boleváků hnízdí tři páry motáka pochopa, tak by se divil. Nežili u nás bobři, vydra byla vzácná. Teď jsou v naší přírodě běžné. Žijí u nás rysy i vlci. Skladba druhů se posunula. To vše jsme u nové stavby museli zohlednit.

Zlepšuje se tedy životní prostředí?

Dochází k určitému posunu a je vidět, že i veřejnost na ochranu přírody slyší. Ale všechny volně žijící druhy jsou závislé na změnách v krajině. Nebudu říkat, zda je to posun k lepšímu nebo horšímu. Obejdou to všeobecným vyjádřením, že populace volně žijících druhů zvířat kolísají. Jsou období, kdy nějaká populace dosáhne vrcholu, pak spadne. To vše se však děje v řádu stovek milionů let a my lidi na to koukáme jen z hlediska našeho krátkého života.

A jsou lidé k přírodě ohleduplnější?

Neřekl bych, že jsou ohleduplnější. Určitě se změnil náhled na samotnou ochranu přírody. Ale bohužel se to překlápilo často jen na emoční příběhy. Je tady trend zvířata pojmenovávat, připisovat jim lidské vlastnosti. Dříve jsme se potýkali s tím, že kluci chtěli mít doma třeba sojku nebo jestřába a vybírali hnízda. Pytláčilo se. Ale lidé se uměli přírodě přizpůsobit, pohybovat se v ní. Dnes se společnost od přírody vzdaluje, lidé se k ní chovají sobecky. Zvykli si, že se dostanou úplně všude, ne však vlastními silami, ale na čtyřkolkách, elektrických kolech nebo v autech... A ať chceme, nebo nechceme, tlačíme na zvířata v jejich přirozeném prostředí, a to třeba pouštěním dro-nů, veřejným osvětlením, architekturou či dopravou. Takže ještě stále je co na vztahu lidí a přírody zlepšovat.

Hurvínek slaví stovku

Narozeniny populární loutky si připomene i rodná Plzeň

Hurvínek letos slaví 100. narozeniny. Výročí si připomene jeho rodné město Plzeň.

Zdroj: Západočeské muzeum v Plzni

Loutkářství v Plzni i celém regionu je významným kulturním fenoménem a tradice loutkového divadla pokračuje dodnes. Rok 2026 bude v tomto výjimečný, neboť Hurvínek, legendární česká loutková postava, slaví 100. narozeniny. Plzeň si toto významné výročí připomene celou řadou akcí.

Hurvínek se poprvé objevil na jevišti 2. května 1926, a to jako nová postava při představeních Loutkového divadla Feriálních osad v Plzni. Jeho dřevěnou podobu vytvořil řezbář Gustav Nosek, který ve Feriálních osadách, tzv. Feriálkách, spolupracoval s Josefem Skupou. Hurvínek byl od začátku zvědavý, drzý, vtipný a plný rošťáckých nápadů, což kontrastovalo s neohrabaností jeho otce Spejbla, který vznikl o několik let dříve. Spejbl byl typicky dobrosrdečný, trochu nešikovný chlapík ve fraku, jehož humor pramenil z nedorozumění a nepochopení situací kolem něj.

Ačkoliv byl Hurvínek původně stvořen jako doplněk loutky Spejbla, jeho temperament, energie a smysl pro humor jej rych-

le povýšily na hvězdu vlastního formátu. „Společně dodnes tvoří legendární loutkovou dvojici, která se stala ikonou české kultury,“ uvedla vedoucí Odboru kultury Magistrátu města Plzně Květuše Sokolová.

Skupa jako první proslavil české loutkářství ve světě a v roce 1930 založil v Plzni první profesionální loutkové divadlo pod názvem Plzeňské loutkové divadlo prof. Josefa Skupy, které bylo po válce obnoveno pod názvem Divadlo Spejbla a Hurvínka. To pod tímto názvem funguje dodnes v pražských Dejvicích. Díky rozhlasovým hrám, televizním večerníčkům, filmovým inscenacím i živým představením se humor Spejbla a Hurvínka stal nezapomenutelnou součástí českého kulturního dědictví.

Není bez zajímavosti, že Josef Skupa byl za druhé světové války členem chrástecké odbojové skupiny a v noci ze 17. ledna na 18. ledna 1944 byl gestapem zatčen, odsouzen a z věznice Bory byl následně převezen do Drážďan. Uvězněný na plzeňském gestapu byly i loutky Spejbla a Hurvínka a loutkové divadlo bylo oficiálně zrušeno v březnu 1944. I tuto ponurou kapitolu his-

torie plzeňského loutkářství připomenou připravované projekty v roce 2026.

„Letos nás čeká řada zajímavých akcí připravených k tomuto, nejen pro Plzeň, významnému výročí. Konat se bude velká výstava **Hurvínek 100 – Z Plzně do Plzně** v Západočeském muzeu v Plzni. Na programu je také konference, která bude součástí projektu **Magický svět loutkového divadla**. Tento projekt chce připomenout 10. výročí zapsání Loutkářství na Slovensku a v Čechách do Reprezentačního seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO a zároveň i 100. výročí vzniku loutky Hurvínka,“ informovala Květuše Sokolová. Dodala, že se také připravuje edukační program **Hurvínkovo BUBUBU!** v Muzeu loutek v Plzni, **projekt Hurvínek na cestě kolem světa** a další akce. A od 10. do 14. června se v Plzni uskuteční již 36. ročník Mezinárodního festivalu loutkového a alternativního divadla Skupova Plzeň, nejstarší profesionální divadelní festival v České republice.

Více na webech www.plzen.eu, www.zcm.cz a www.skupovaplzen.cz.

Moving Station zve na severské filmy

Tradiční přehlídka současných severských filmů **SCANDI** se v centru Moving Station uskuteční od čtvrtka 15. do neděle 18. ledna. K vidění bude během čtyř dnů celkem 12 snímků ze skandinávských zemí.

„Chceme divákům přiblížit rozmanitost a bohatost aktuální skandinávské kinematografie. Soustředíme se na filmy, které jsou úspěšné na festivalech nebo mají ohlas u lokálních diváků a filmové kritiky. Vybíráme žánrově pestré snímky, které zároveň podněcují diskusi nad palčivými společenskými otázkami,“ řekl o přehlídce její zakladatel a ředitel filmové distribuční společnosti Film Europe **Ivan Hronec**. SCANDI založil v roce 2014 s touhou přiblížit severskou kulturu českým a slovenským divákům. Přehlídku zahájí snímek **Poslední Viking** režiséra Anderse Thomase Jensena (Rytíři spravedlnosti, Adamova jablka) v hlavní roli s Madsem Mikkelsenem (Chlast, Hon, Fantastická zvířata). V příběhu se mísí komedie, drama i prvky gangsterky. Mezi dalšími tituly se objeví například laskavá komedie o nerudném důchodci **Ať prší** režiséra Hannese Holma (Muž jménem Ove), nebo dramedie **Prudká citová vzplanutí** o složitostech moderních vztahů. Kompletní program s možností nákupu vstupenek je na www.movingstation.eu.

Výtvarníci bilancují v Galerii Jiřího Trnky

Bilance 2026 je název výstavy, která je od 8. ledna do 1. března k vidění v Galerii Jiřího Trnky. Unie výtvarných umělců Plzeň přichází po třech letech se svou další členskou výstavou. Jejím prostřednictvím seznámí širokou veřejnost s tvorbou několika desítek umělců, které sdružuje. Těžiště výstavy je malba, ale návštěvníci se setkají také s ukázkami kresby, ilustrace, grafického designu, výtvarné keramiky, šperkařské práce a textilní tvorby. Nedílnou součástí výstavy je i prezentace sochařských artefaktů.

Filmový klub Plzeň nabízí výhodné vstupné

Filmový klub Plzeň už zahájil prodej členských legitimací na rok 2026. Držitel průkazu může po celý rok chodit za zvýhodněnou cenu 100 korun nejen na projekce plzeňského klubu, ale i kteréhokoliv dalšího sdruženého pod Asociací českých filmových klubů. Pro běžného návštěvníka je vstupenka o třicet korun dražší.

Filmový klub Plzeň je jedním z nejdéle fungujících v České republice. Promítá každé úterý v Měšťanské besedě (Kino Beseda).

Během ledna mohou filmoví fanoušci ještě vidět humornou i drsnou kritiku tvrdého asijského kapitalismu – film **Není jiná možnost** (13. ledna) od jihokorejského kultovního režiséra Chan-wooka Parka. O týden později nabídne klub hned dva snímky spojené s historií kinematografie. Od 17 hodin to je dokument **Riefenstahl** německého režiséra Andrese Veuela. Druhá projekce od 19:30 hodin bude poctou filmu, na programu je klasika Jiřího Menzela **Báječní muži s klikou**. Poslední lednový úterek bude patřit koprodukčnímu dramatu **Modrou stezkou**, které v roce 2025 vyneslo svému autorovi Velkou cenu poroty na Berlinale.

Knihovně města Plzně letos už je 150 let

Od prvních knih v jedné skříni po moderní kulturní a vzdělávací instituci. Taková je cesta Knihovny města Plzně, od jejíhož založení letos uplyne už 150 let. Radniční listy ve spolupráci s touto institucí přináší v novém seriálu cestu do její historie, jejího vývoje a jejích proměn.

Zastavení první: Jak to všechno začalo

Počátky Knihovny města Plzně sahají do druhé poloviny 19. století, do doby, kdy myšlenka na přístupné vzdělávání a otevřené sdílení literatury teprve dozrávala.

Poprvé se o zřízení obecní knihovny začalo jednat už v roce 1874, tehdy ale šlo spíše o proklamaci než skutečný krok k realizaci. K významnému posunu došlo až o dva roky později díky iniciativě profesora reálného gymnázia Tomáše

Cimrhanzla, několika dalších pedagogů a aktivních občanů města.

Dne 25. ledna 1876 se plzeňské obecní zastupitelstvo usneslo na zřízení veřejné knihovny. V srpnu bylo ustanoveno tzv. kuratorium, které připravilo zřizovací listinu, provozní řád a výzvu občanům k podpoře nového městského ústavu. Ta byla zveřejněna v neděli 3. září 1876 v Plzeňských listech a mimo jiné uváděla: „Níže psané kuratorium jsouc přesvědčeno, že každý intelligentní občan zařízení obecní knihovny – ústavu tak velice důležitého – s radostí uvítá, dovoluje sobě vyzývatí ctěné spolky a korporace, jakož i každého uvědomělého občana, aby darováním knéh českých, německých i jinojazyčných nebo peněz přispěl k rychlejšímu vzrůstu tohoto blahodárného a vzdělávacího ústavu.“

Takto vypadá svolání k zřízení městské veřejné knihovny.

Zdroj: Knihovna města Plzně

Tak se koncem roku 1876 **Obecná knihovna města Plzně** skutečně otevřela – zpočátku velmi skromně. Své místo našla v budově vyššího reálného gymnázia (dnes Pedagogická fakulta ZČU ve Velešlavínově ulici), kde jí byla vyhrazena jedna skříň. Prvním knihovníkem se stal již zmíněný profesor Cimrhanzl. Dozor nad jejím chodem měla městská rada, běžnou správu vykonávalo kuratorium.

První knihovní řád čítal osm zásadních bodů. Stanovil například, že knihy si mohou půjčovat pouze obyvatelé Plzně, že každá výpůjčka je podmíněna složením peněžité záruky a že výpůjční doba je „na nejvýš 4 týdny“. Nechyběla ani ochrana cenných titulů – například v bodě osm se píše: „Knihy památní a jiné, jež mají zvláštní cenu, starozitnosti atd., nepůjčují se a lze do nich

nahlédnouti jen v přítomnosti knihovníka anebo se zvláštním svolením kuratoria.“

Knihovna po prvním roce fungování vlastnila 3 877 knih a zaznamenala 8 000 výpůjček. Zájem o knihovnu postupně rostl. Plzeňské listy z února 1895 uvádějí: „Archivář městské knihovny pan prof. Cimrhanzl oznamuje, že knihovna ta ku konci roku 1 895 měla 4 217 spisů v 4 278 svazcích. Z těch je českých knih vědeckých 913, belletristických 2 384, německých 920. Za první půlletí předešlého roku přečetlo se 4 752 knih českých a 2 592 německých, v druhém půlletí dohromady 4 038 knih.“

Od počátku byla důležitým bodem kulturní mapy města. Přidala se k tehdy novému evropskému trendu zakládání veřejných knihoven a stala se symbolem otevřenosti, vzdělanosti a společenské odpovědnosti.

Novinky z DJKT: premiéry i CD Dracula

Poprvé v Plzni zazní Myslivečkův Tamerlán, vracejí se Kouzelné hodinky doktora Kronera a členové muzikálu nazpívali CD s melodiemi z Draculy

Tamerlán poprvé v Plzni

Příběh vášni, intrik a vzdálených kultur ožije na plzeňském jevišti v podobě opery Tamerlán, jednoho z vrcholných děl „božského Čecha“ Josefa Myslivečka. Skladatel, kterého si italské publikum 18. století zamilovalo pod přezdívkou Il Boemo, byl ve své době skutečnou hudební hvězdou a inspirací i pro mladého Wolfganga Amadea Mozarta. Nyní se jeho tvorba dostává poprvé také k plzeňským divákům. Premiéra je naplánovaná na 31. ledna ve Velkém divadle. Režisérem inscenace bude vyhledávaný Slovinec Rocc, hudební nastudování bude v rukou renomovaného Vojtěcha Spurného. Titulní roli ztvární mladý kontratenorista Vojtěch Pelka.

Mysliveček tvořil své jevištní kusy výhradně v žánru opera seria, který čerpá z historických, exotických či mytologických příběhů a klade mimořádné nároky na pěveckou virtuozitu. Tamerlán není výjimkou: nabízí dramatický příběh z dávných časů i míst, podpořený hudbou, která dokazuje, proč byl Mysliveček jedním z nejuznávanějších skladatelů své doby. Plzeň tak čeká hudební událost – setkání s dílem, která má v sobě fascinující příběh a hudbu, jež ani po staletích neztrácí svou sílu.

O touze zastavit čas

Kouzelné hodinky doktora Kronera, vítězný muzikál prvního ročníku soutěže původních českých muzikálů INTRO, se znovu vrací na plzeňské jeviště. Poprvé jej diváci mohli vidět v dubnu 2022 v režii Viléma Dubničky. Hlavní role tehdy ztvárnili Roman Krebs a Pavel Klimenda – a oba se ke svým postavám vrátí i v této obnovené premiéře 10. ledna na Malé scéně. Muzikál přináší příběh mladého úředníka, kterému starý, lehce podivínský doktor Kroner zapůjčí kouzelné hodinky. Ty mu umožní získat dostatek času na všechny

Pavel Klimenda (vlevo) a Roman Krebs hrají hlavní role v muzikálu Kouzelné hodinky doktora Kronera.

Foto: Martina Root

Jozef Hruškoci, představitel titulní role v muzikálu Dracula a šéf muzikálového souboru, s novým CD.

Foto: Kristýna Junková

povinnosti a záliby. Brzy se ale ukáže, že otázka štěstí není tak jednoduchá a že každý získaný čas navíc má svou cenu. „Jedná se o krásnou, lehce strašidelnou pohádku, dílo by se mohlo velmi dobře uplatnit i při televizním nebo filmovém zpracování,“ zaznělo tehdy v hodnocení odborné poroty, která vybírala z 34 přihlášených děl. Autorem hudby je Jan Kaňka, absolvent hry na trombón a dirigování na plzeňské konzervatoři a pražské HAMU. Libreto napsal Tomáš Javorský, učitel biologie z Domažlic, jež se divadlu věnuje na amatérské úrovni jako herec, režisér, dramaturg i scenárista. Reprízy se uskuteční 26. ledna a 15. března.

Plzeňský Dracula vychází na CD

Divadlo J. K. Tyla přichází se svým třetím albem – tentokrát s výběrem nejslavnějších písní z legendárního muzikálu Dracula autorů Karla Svobody, Zdeňka Borovce a Richarda Hese. DJKT, jako vůbec první české mimopražské divadlo, které může tento ikonický titul uvádět, natočilo 23 skladeb v rozšířené orchestrální instrumentaci. Na albu nechybí klasika jako Jsi můj pán, Nespravedlivý Bůh či Vim, že jsi se mnou v nastudování členů muzikálu DJKT, mezi nimiž jsou Jozef Hruškoci, Martin Holec, Charlotte Režná, Natálie Dvořáková, Lucie Pragerová, Pavel Klimenda a další. Nahrávání probíhalo od začátku sezóny pod hudebním vedením Kryštofa Marka a v hudební režii Dalibora Barty a Pavla Režného. Dracula vstoupil na plzeňskou Novou scénu v režii Lumíra Olšovského v září 2024 a okamžitě se zařadil mezi divácky nejoblíbenější inscenace. Plzeňské publikum jej však mohlo vidět už v červnu 2024 během Noci s operou, kde ho navštívilo 7800 diváků. CD Dracula za 590 korun mohou diváci zakoupit v pokladně předprodeje DJKT (Smetanovy sady 16, Plzeň) i ve foyer Nového divadla před každým představením.

Pan Kašpar s rodinkou byli v USA

Divadlo ALFA se vypravilo na desetidenní turné po USA, hrálo také v areálu Českého velvyslanectví ve Washingtonu.

Foto: Archiv Divadla ALFA

Českým krajanům i americké veřejnosti představilo Divadlo ALFA v listopadu úspěšně tradiční české loutkářství v rámci desetidenního turné maňáskové inscenace Pan Kašpar a jeho povedená rodinka.

Divadlo ALFA vyjelo do USA na pozvání Velvyslanectví České republiky v USA. Své turné zahájilo dvěma představeními na tradičním Vánočním trhu Velvyslanectví ČR ve Washingtonu. Během celého dne

navštívilo market věnovaný české kultuře a výrobkům několik tisíc lidí. Představení Divadla ALFA viděly stovky diváků. V rámci turné pak Alfa vystoupila také pro české děti ve škole Comenium ve Filadelfii a pro české sokoly ve Washingtonu. Zde se herci potkali také s loutkou Hurvinka, který slaví letos 100. narozeniny a cestuje po českých komunitách po celém světě.

Z hlavního města USA se Divadlo ALFA vydalo na road trip na jih Spojených států. Přes Nashville a Memphis

herci doputovali až do hlavního města Arkansasu Little Rock, kde své turné v sále městské knihovny uzavřeli úspěšným představením před vyprodaným sálem.

„Byla to úžasná zkušenost. Hráli jsme pro české i americké děti a bylo hezké sledovat, jak humor a poetika tradičního českého loutkového divadla fungují napříč kulturami i jazyky. Od českého velvyslanectví jsme dostali krásné poděkování,“ řekl ředitel Divadla ALFA Jakub Hora.

Výstava 30 let Artotéky města Plzně

Artotéka města Plzně, která je živou kolekcí současného výtvarného umění, jež vzniká v Plzni nebo má na toto město vazbu, funguje už 30 let. Výročí připomíná od 7. ledna výstava v Galerii města Plzně, v níž je až do 1. března k vidění výběr 50 výtvarných děl od 34 autorů. Za dobu své existence se artotéka stala významnou pamětí vývoje plzeňského umění a kulturní historie města a jejím posláním je spojení přímé podpory aktuální výtvarné tvorby s prezentací autorů ve veřejných městských budovách. V současné době zahrnuje již 340 výtvarných děl v celkové hodnotě okolo 6 milionů korun, jsou v ní zastoupení například Jiří Patera, Miroslav Tázler, Bronislav Losenický, Květa Monhartová, Marie Lacigová a další. Kompletní virtuální galerie je k dispozici na www.artoteka.plzen.eu.

Navrhněte, kdo si zaslouží Uměleckou cenu za rok 2025

Město Plzeň přijímá nominace na Umělecké ceny města Plzně. Navrhnout umělce, kulturní akci či mecenáše za rok 2025 může kdokoli z veřejnosti, a to až do 1. února prostřednictvím Odboru kultury Magistrátu města Plzně. Nominace na Uměleckou cenu města Plzně jsou každý rok vyhlašovány v 5 kategoriích – umělec do 30 let, nad 30 let, za celoživotní dílo, dále za významnou kulturní událost a ocenění pro mecenáše podporujícího plzeňskou kulturu. Bližší informace jsou na webu <https://kultura.plzen.eu/aktivity-v-oblasti-kultury/umelecka-cena-mesta-plzne/>.

Objektivem Plzeňanů: Sídliště Košutka

Sídliště Košutka je na snímku z roku 1986 zachycené z křižovatky ulic Gerská a Karlovarská.
Zdroj: Státní oblastní archiv v Plzni

Snímek z roku 1987 nabízí pohled na sídliště Košutka z ulice K. Pečím.
Foto: Tomáš Jochec. Zdroj: Archiv města Plzně

Takto v roce 1986 vypadal pohled z Gerské směrem ke Kralovické ulici.
Zdroj: Státní oblastní archiv v Plzni

Přípravy třetího sídliště Severního Předměstí probíhaly už od konce sedmdesátých let, s výstavbou obytného souboru Košutka se ovšem začalo až na počátku let osmdesátých. Vznikl tzv. na zelené louce v letech 1982–1986 a jeho autorem byl Zbyněk Tichý, který se již předtím významně podílel na projektu lochotínského sídliště. Název Košutka odkazoval na původní osadu a dvůr ležící jižně od obytného souboru.

ru. Dvůr byl podle legendy postaven v polovině 19. století za bankovky vydané v Uhrách ministrem Lajosem Kosuthem, tzv. košutovky, a proto údajně dostal název Košutka.

V konceptu sídliště byla zjevná snaha o návrat k blokové výstavbě. Autoři zde uplatnili půdorysně zalomené panelové domy o osmi podlažích, které tvořily čtyři velké oválné a částečně uzavřené bloky.

Ty byly doplněné kolmo stojícími výškovými budovami. Vzhledem k uzavřenosti bloků a absenci pravoúhlých ulic se sídliště jevílo značně nepřehledné a se složitou orientací. V prostoru mezi bytovou zástavbou se nacházela školská zařízení a sportovní hřiště.

Část výšiny, na níž později vzniklo sídliště a ze které bylo možné kontrolovat celé město, byla v srpnu 1968 obsazena jednotkami okupační Sovětské armády.

Zůstaly zde až do listopadu téhož roku a během těchto tří měsíců způsobily nemalé škody jak na zemědělské půdě, tak v okolí. Zvláště na počátku okupace, kdy byla logistická podpora prvosledových jednotek mírně řečeno nedostatečná, si totiž vojáci pomáhali k získání potravin, jak mohli – v chatách nebo jiných objektech, ale např. také kompletním výlovem rybníka Ledárna ve dnech 28. srpna až 3. září.

Sídliště Lochotín a Bolevec, o kterých jsme psali v předchozích číslech, i sídliště Košutka byla obsluhována tramvajovou dopravou. Již v květnu 1973 byla zprovozněna linka Bory–Lochotín a v září 1980 byla trať prodloužena až na Košutku. Následně se začalo s odbočkou do Bolevce: v roce 1986 byla zřízena konečná stanice u dnešní Mozartovy ulice a roku 1990 bylo spojení prodlouženo až za bolevecké sídliště.

Archiv města Plzně

Panovnické návštěvy v Plzni. Přijel Karel IV. či Jiří z Poděbrad

Archiv města Plzně připravuje pro čtenáře Radničních listů nový cyklus, který se bude zabývat návštěvami významných osobností v západočeské metropoli. V prvním díle je pozornost zaměřena na české panovníky, kteří Plzeň navštívili od založení města do roku 1526.

Ale již tady začíná problém. Přesné datum či alespoň rok vzniku Plzně nejsou známy. Je sice doložené, že Plzeň byla založena lokátorem Jindřichem z popudu krále Václava II., ale kdy přesně se tak stalo, je otázkou diskuze.

Obecně se ustálilo povědomí, že k tomu došlo pravděpodobně roku 1295. Podle všeho Nová Plzeň neexistovala ještě v roce 1288, kdy Václav II. potvrdil choťšovskému klášteru listinu Přemysla Otakara II. o darování kostela sv. Vavřínce i s jeho vesnicemi Štáhlavy a Sedlcem a pozemky v Doudlevcích, Malicích a Dolanech. Druhou mezní hranicí je 4. červen 1300, kdy basilejský biskup Petr udělil čtyřicetidenní odpustky k nové vystavěnému kostelu bratří kazatelů (tedy domnikánů) v Nové Plzni.

Tento časový úsek lze ještě zúžit, protože již zápis ve formuláři svatopavelského kláštera v lavantském údolí v rakous-

kých zemích k roku 1298 mluví o Nové Plzni. Nepřímo rok 1295 potvrzují zmínky napsané ale až v 15. století na předešlého rukopisu v pražské kapitulní knihovně a v jednom vídeňském konvolutu, kde se uvádí v českém překladu „Léta Páně 1295 byla vystavěna Plzeň, které se říká Nová“.

Plzeň, ač město královské, si v počátcích své existence zřejmě návštěv vládců příliš neužíla. Ačkoli o návštěvách panovníků z rodu Přemyslovců ve Staré Plzni (Starém Plzenci) doklady existují, nedá se prokázat, že by Václav II. (1271–1305) do své smrti do Nové Plzně zavítal. A stejně tak jeho nástupce Václav III. (1289–1306), který pobýval na českém trůně pouhý rok. Prvním doloženým panovníkem, kterého Plzeň ve svých hradbách hostila, byl Jan Lucemburský (1296–1346). Na český trůn sice nastoupil v roce 1310, do Plzně ale zřejmě přijel až 18. října roku 1319 (pobyt je doložen vydáním listiny v Plzni) a krátce se zde zdržel. A vzhledem k tomu, že většinu času Jan trávil na válečných taženích mimo naše území, nenacházíme jiný doklad o tom, že by se v Plzni ještě ukázal, ač od něj Plzeň získala nejméně tři privilegia (ovšem vydaná v Lucemburku a v Praze).

Listina Václava IV. vydaná 16. února 1406 v Plzni, kterou panovník snižuje Plzeňským roční berní.

Zdroj: Archiv města Plzně

Jeho syn Karel IV. (1316–1378) měl údajně s Plzní vztah již od kolébky. Dle Tannerovy kroniky totiž při jeho křtu byli kmotry dva šlechtici a jeden konšel z Prahy a druhý z Plzně. Pro Plzeň vydal několik důležitých listin, a to již v době, kdy byl markrabětem moravským. V Plzni pobýval prokazatelně 23. srpna 1365 při své cestě z Burgundska, odkud vezl do Prahy ostatky svatého Sigmunda. Jeho druhá návštěva proběhla o dva roky později (1367) a opět ji dokládá listina vydaná v Plzni.

Karlův syn Václav IV. (1361–1419) prý dokonce v roce 1391 uvažoval o přestěhování s celým dvorem z Prahy do Plzně. Od tohoto záměru nakonec ale upustil. Plzeňané však již v přípravách na králův pobyt zbořili některé domy i chlebné a masné krámy na náměstí. Jako odškodné získalo město od panovníka listinu, kterou je na tři roky osvobodil od placení všech berní a platů. Každopádně Plzeň si Václavovy přítomnosti užila po celý týden od 14. do 21. července 1395. Důvodem bylo shromažďování vojska před zamýšleným tažením do jižních Čech proti opoziční panské jednotě a rakouským vévodům Albrechtovi ml. a Vilémovi, vévodovi štyrskému a korutanskému, kteří jednotu podporovali.

O jeho další návštěvě v Plzni svědčí vydání dvou listin 15. a 17. srpna 1397 v našem městě.

K další prokázané návštěvě Václava IV. došlo v únoru roku 1406. Dne 3. a 16. února zde opět vydal dvě listiny.

Také Václavův bratr Zikmund pocítil Plzeň svou návštěvou, a to od 14. do 21. ledna 1421, kdy z Plzně vytáhl s vojskem do Stříbra, odkud chtěl dobýt zpět kladrubský klášter, obsazený husity. Jeho tažení však nepřineslo úspěch.

S určitostí dvakrát v Plzni pobýval král Jiří z Poděbrad (1420–1471). Poprvé se tak stalo 4. dubna 1459, kdy se v Plzni zastavil cestou do Chebu. V jeho průvodu byla celá řada českých pánů s velkým doprovodem, které Plzeňští museli hostit. Během svého pobytu král vyslyšel prosbu řeznického cechu o potvrzení privilegií, které cech dostal od krále Jana Lucemburského. Druhá královská návštěva proběhla 11. října téhož roku, kdy zde Jiří jednal s vévody bavorskými ohledně práva svého a české koruny na některých bavorských zámcích. Jednání trvala do 17. října.

Posledním z panovníků vládnoucích v Čechách před nástupem Habsburků, který svým pobytem pocítil Plzeň, byl Vladislav II. Jagellonský (1456–1516). Zavítal do Plzně se svým dvorem v červnu 1483, kdy utíkal z Prahy před zuřícím morem. Jakmile se ale morová epidemie začala projevovat i v Plzni, odjel na Moravu, konkrétně do Třebíče.

O návštěvách Habsburků v našem městě jsou dochovány četnější zprávy. O tom ale více až v dalších číslech Radničních listů.

Štěpánka Pfliegerová
Archiv města Plzně

SOUTĚŽ Z HISTORIE

Návštěvy Karla IV. v Plzni jsou doloženy pouze ve dvou případech, ač skutečnost musela být naprosto jiná. Plzeň ležela na důležité cestě do říše, takže panovník musel Plzni často minimálně projíždět.

A Karel IV. na Plzeň rozhodně nezapomínal. O tom, jak si jí cenil, svědčí nejlépe fakt, že ve svém zákoníku Maiestas Carolina (1350–1351) řadí Plzeň (Starou i Novou) k nezcizitelným městům v Čechách.

Od 60. let 14. století v souvislosti s neklidnými mezinárodními poměry Karel IV. započal se systematickým budováním zbrojnic v královských městech. A tak dne 6. ledna 1363 rychtář a konšel měs-

ta Plzně potvrzují, že obdrželi z vůle císaře od notáře královské komory zbroj pro bezmála 400 mužů a zároveň se zavázali, že tuto výstroj doplní na vlastní náklady tak, aby od každého bylo 400 kusů včetně rukavic. Současně přislíbili opatrovat všechnu tuto zbroj pro potřebu královu a zároveň vybudovat sýpku a skladovat obilí pro dlouhodobé zásobování města v době války.

Do dnešních dnů se bohužel z těchto artefaktů nic nedochovalo. Každopádně Plzeň se dosud pyšní historickou zbrojnicí, která uchovává 1306 sbírkových předmětů, z toho 394 palných zbraní, od doby husitské až po válku třicetiletou.

Dobové hákovnice, muškety, tarasnice i falkonety si dodnes mohou Plzeňané i návštěvníci města prohlédnout:

- A/ na plzeňské radnici
- B/ v Západočeském muzeu v Kopec-kého sadech
- C/ v Národopisném muzeu Plzeňska.

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž z historie na adresu redakce nebo na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu do 20. ledna. Správná odpověď v pro-sincové soutěži byla B/ 17. 7. 1907.

Uspěl Jan Vajz.

SOUTĚŽ SE ZOO

statku Lüftnerka. Podrobnosti zájemci najdou na webu zooplzen.cz nebo na sociálních sítích zahrady. Naši čtenáři mohou tentokrát soutěžit o knihu autora Františka Hykeše s názvem **Cesta k půl milionu**

Zoologická a botanická zahrada města Plzně je v zimním období otevřená od 9 do 17 hodin. Už v lednu začne série cestopisně-přírodovědných přednášek **Posezení ...** na

navštěvníků. Je plná barevných fotografií i zajímavých informací.

V Tropickém pavilonu nedaleko hadů v současnosti potkáte tři druhy:

- A/ amerických tukanů
- B/ afrických turaků
- C/ asijských zoborožců

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž se zoo na adresu redakce nebo na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu do 20. ledna. Správná odpověď v pro-sincové soutěži byla C/ Vlček.

Uspěla Marcela Cibulková.